793 30 年後台灣母語攏總死了了

30 年後 臺灣 母語攏總死了了 30 nî āu Tâi-uân bú-gí lóng-tsóng sí-liáu-liáu

是按怎欲揀這篇:

Sī-án-tsuánn beh kíng tsit phinn:

有 臺灣 意識,無定著就有 臺灣文化意識:

ū Tâi-uân ì-sik, bôtiānn-tioh tō ū Tâi-uân bûn-huà ì-sik;

有文化意識,無定著就有語言意識。 ū bûn-huà ì-sik, bô-tiānntioh tō ū gí-giân ì-sik.

這篇文章作者的口氣有較重, Tsit phinn bûn-tsiong tsok-tsiá ê kháu-khì ū khah tāng,

毋過值得咱來思考, m-koh tat-tit lán lâi sukhó,

語言是文化的載體, gí-giân sī bûn-huà ê tsàithé,

若準語言無佇生活中實踐, nā-tsún gí-giân bô tī sing-uah tiong sit-tsiān,

臺灣 文化成做獨特的存在, Tâi-uân bûn-huà tsiânntsò tok-tik ê tsûn-tsāi, 欲按怎來呈現? beh án-tsuánn lâi thînghiān?

自 1956 年「 國民黨 政府」正式 下令學校禁止講

Tsū 1956 nî "Kok-bîntóng tsìng-hú" tsìng-sik hā-līng hak-hāu kìm-tsí kóng

「方言」、校內設糾察隊互相監視 (黃宣範 , 1993)開始, "hong-giân", hāu-lāi siat kiù-tshat-tuī hōo-siong kàm-sī (Ng Suan-pān , 1993) khai-sí,

臺灣 本土母語就一步一步踏入死亡的界線!

Tâi-uân pún-thóo bú-gí tō tsit pōo tsit pōo tahjip sí-bông ê kài-suànn!

到今,已經超過 60 年! Kàu-tann, í-king tshiaukuè 60 nî!

| 臺灣人 的母語大概會庁 30 年內 | 攏總死了了。

Tâi-uân-lâng ê bú-gí tāi-khài ē tī 30 nî lāi lóng-tsóng sí-liáu-liáu. 世界的語言當咧快速流失佮死亡, Sè-kài ê gí-giân tng-teh khuài-sok liû-sit kap síbông,

超過咱的理解! tshiau-kuè lán ê lí-kái!

語言學者捌講:

Gí-giân hak-tsiá bat kóng:

「現此時世界上欲倚 6000 種的語 言,

"Hiān-tshú-sî sè-kài-siōng |2) bú-gí sú-iōng ê tiûnnbeh uá 6000 tsióng ê gígiân,

到 21 世紀尾 90% 攏會死亡、滅 衰退(鄭良偉 , 1990)。 種」(Krauss, 1992)。 kàu 21 sè-kí bué 90% lóng ē sí-bông, biáttsíng" (Krauss , 1992).

臺灣 母語的流失嘛仝款真正足嚴 重。

Tâi-uân bú-gí ê liû-sit mā kāng-khuán tsin-tsiànn tsiok giâm-tiōng.

本底咱有 20 外種無仝的語言, Pún-té lán ū 20 quā tsióng bô-kāng ê gí-giân,

但是有一半已經死去矣(李壬癸 , 1997). tān-sī ū tsit-puànn í-king sí--khì --ah (Lí Jîmkuí , 1997).

根據 鄭良偉 教授的觀察, Kin-kì Tēnn Liông-uí kàu-siū ê kuan-tshat,

臺灣人 母語滅絕的症候有: Tâi-uân-lâng bú-gí biattsuat ê tsìng-hau ū:

- 1)母語使用的人口愈來愈少、 1) bú-gí sú-iōng ê jînkháu jú lâi jú tsió,
- 2)母語使用的場面縮細減少、 bīn sok-sè kiám-tsió,
- 3) 臺灣人 使用母語的能力一直咧 3) Tâi-uân-lâng sú-iōng bú-gí ê lîng-lik it-tit teh sue-thè (Tēnn Liônguí , 1990).

聯合國 嘛已經認定 臺灣 本土母 語「瀕臨絕種」!

Liân-hap-kok mā í-king jīn-tīng Tâi-uân púnthóo bú-gí "pîn-lîm tsehtsína"!

「瀕臨絕種語言」就是少年人已經無閣再學習、

"Pîn-lîm tseh-tsíng gígiân" tō sī siàu-liân-lâng í-king bô koh-tsài haksip,

無閣再使用的語言, bô koh-tsài sú-iōng ê gígiân,

這款語言 30~50 年內定著會斷種。 tsit khuán gí-giân 30~50 nî lāi tiānn-tioh ē tīgtsíng.

「無閣使用」就是「無講」, "Bô koh sú-iōng" tō sī "bô kóng",

「無講就無可能傳予後一代」。 "Bô kóng tō bô khó-lîng thuân hōo āu tsit tāi".

按呢咱通知:

Án-ne lán thang tsai:

「瀕臨絕種語言」恰目前語言使用 人口數濟少無關係。

"Pîn-lîm tseh-tsing gígiân" kap bok-tsiân gígiân sú-iōng jîn-kháu-sòo tsē-tsió bô kuan-hē. 根據社會語言學研究, Kin-kì siā-huē gí-giân-hak gián-kiù,

上少愛有 75% 人口「積極」使用, siōng tsió ài ū 75% jînkháu "tsik-kik" sú-iōng,

語言才會得通繼續生存佮發展。 gí-giân tsiah ē tit thang kè-siok sing-tsûn kap huat-tián.

這馬 臺灣 閣有偌濟人「積極」咧使用 臺灣 本土母語呢? Tsit-má Tâi-uân koh ū guā-tsē lâng "tsik-kik" teh sú-iōng Tâi-uân púnthóo bú-gí --neh?

政府保護 臺灣 文化一直真認真, Tsìng-hú pó-hōo Tâi-uân bûn-huà it-tit tsin jīntsin,

有設 文化部 專職單位; ū siat Bûn-huà-pōo tsuan-tsit tan-uī;

毋過獨獨對「文化的載體」──活人 的語言,

m̄-kú tok-tok tuì "bûn-huà ê tsài-thé"— uah-lâng ê gí-giân,

有看無見, ū khuànn bô kìnn,

有講無做。 ū kóng bô tsò. 實在予人足遺憾、足失望! Sit-tsāi hōo lâng tsiok uî-hām, tsiok sit-bōng!

臺灣人 已經普遍攏學會曉保護環境、

Tâi-uân-lâng í-king phóo-phiàn lóng oh ē-hiáu pó-hōo khuân-kíng,

尊重草木禽獸生存權,

tsun-tiōng tsháu-bok khîmsiù sing-tsûn-khuân,

是啥代猶袂曉欲保護家己的語言? sī siánn tāi iáu bē-hiáu beh pó-hōo ka-kī ê gígiân? 逐家攏認定 臺語 猶閣有「足濟人」繼續咧使用,

Tak-ke lóng jīn-tīng Tâigí iáu-koh ū "tsiok tsē lâng" kè-siok teh sú-iōng,

無斷種的危機。

bô tīg-tsíng ê guî-ki.

這是上恐怖、上予人煩惱的問題: Tse sī siōng khióng-pòo, siōng hōo lâng huân-ló ê būn-tê:

無危機意識才是 臺灣 本土母語的「真正危機」!

bô guî-ki ì-sik tsiah sī Tâi-uân pún-thóo bú-gí ê "tsin-tsiànn guî-ki"!